

ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA

ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVNO MILO

pa je pranje gotovo!

prevarana samec in samica hraniti le vedno lačno kukavico. Za manjši ptičji zarod je kukavica prava nadloga. Že prvim kristjanom je bila ta ptica znak skoposti ter lopovščine. Starim Nemcem je bila kukavica osovražena in od tod tudi nemški pregovori: Kukavica naj te vzame, poberl se h kukavici itd. Danes je kukavica čislana ptica, ki je edina med ptičjim svetom, ki pobira in se hrani z dlakami porastenimi gosonicami, ki so največje škodljivke in uničevalke naših gozdov. Posebno priljubljena nam je še kukavica kot oznanjevalka spomladi s svojim priljubljenim kukanjem od aprila do sredine julija. Treba še omeniti, da oznanja veselo pomlad s prijetnim kukuk le samec, samica pa se zaljubljenemu petju samca le nekako glasno reži.

Iz spominov japonskega rablja. Teden je minul, odkar je umrl v japonskem glavnem mestu Jokohama mož ki je bil znan daleč preko mej domovine in je bil marsikomu v strah. To mož se je pisal Hitupay Kitagora. Bil je svojčas rabelj na Japonskem. Posegal je izredno telesno moč in je umrl v starosti 84 let. Pred 25 leti je še bil v krvavi službi. V celem življenju je obglavil 60 oseb. V njegovih spominih je čitati na zadnji strani to-le: »Bil sem v službi pravice ne iz poklica, ampak prisiljeno.« To priznanje bomo lažje razumeli, ako pomislimo, da je lahko vzdrževal koncem prejšnjega stoletja vsak večji japonski posestnik lastnega krvnika. Navadno je bil eden od služinčadi. Ako je bil določen za ta krvavi posel, se ni upal zoperstaviti v bojazni, da bi ne bil sam obglavljen radi nepokorščine. Obglavljenje se je izvršilo na ta-le način: Na smrt obsojeni je sedel na tleh na hrbtu prekrižanih rok in z kvišku dvignjeno glavo in je čakal na smrtni udarec iz roke rablja. Klade ali sekire za odrobljenje glav Japonci ne poznajo. — Oprema morišča je bila slamnata preproga in približno 1 m globoka jama. Ako je bil obsojeni obglavljen, so sunili z nego truplo v izkopano jama. — »Gnusna krvnikova služba.« čitamo v Kitagorovih spominih. »a še gnusnejši je posel sodnika, ki je proglasil krivo smrtno obsodbo. Spominjam se

sodnega slučaja, ki je povzročil na Japonskem veliko pozornost. Takrat je bil obsojen na smrt tkalec radi umora svoje žene, čeravno je zatrjeval nedolžnost do zadnje ure. V svojem obrambnem govoru je izjavil: »Gospodje! Zločin, katerega me dolžite, pomenja zame smrt z mečem. Ne morem vas prepričati o nedolžnosti, ker sem bil v trenutkih zločina v sobi moje žene. A kljub temu sem čist pred vami in brez krivde. Ko sem spal, je moral udreti zločinec v sobo in je zabodel ženi bodalo v srce. Ko sem se zjutraj prebudil, sem ležal poleg mrljica.« Tej izpovedi sodniki niso verjeli. Tri dni pozneje so peljali na smrt obsojenega po običaju časa na neosedlanem konju na morišče. Razgrnili so slamnato preprogo. Obsojeni je sedel z na hrbtu zvezanimi rokami in si pustil zavezati oči. Ni jokal, le vzdihoval je. Baš sem mu odsekal glavo, ko je pribežal mož z bodalom v roki. Predno mu je mogel kedo ubraniti, si je sunil rezilo v prsa. Bilo je isto bodalo, od katerega je umrla ženska. V leseni držaj je bilo urezano priznanje: »Posestnik tega bodala je morilec. Morala je umreti, ker mi je obljubila zakon, a je poročila drugega.«

Slon pred Röntgenovim aparatom. Röntgenov zavod glavnega mesta Colombo na otoku Ceylon je dobil te dni nekoliko čuden obisk. Posestnik je pripeljal na verigi slona. Lastnik živali je trdil, da mora sicer pridnemu slonu nekaj manjkati. Kaže znake onemoglosti, ne žre toliko kakor poprej. Bil je že pri živinozdravnikih, a vse zaastonj. Ubogal je nasvet zdravnika, naj da slona presvetiti z Röntgenovimi žarki. Poskus ni bil lahek, drag, a je dosegel cilj. Odkrili so, da tiči slonu za levim očesom krogla iz puške, ki je povzročila hudo vnetje. Kroglo so odstranili kirurgičnim potom

Prí želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzročil kotarec »Franz Josefove« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel stave »Franz Josefovo« vodo kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kakor v srednjem veku.

Nelson Blymier v Pennsylvaniji v Združenih ameriških državah je bil na glas, da je eden najboljših čudesnih zdravnikov. Kmetje po okolici so bili trdno prepričani, da Blymier ne zna le zdraviti, ampak tudi coprati. Prekisi čudežnega zdravljenja je bil ta glas posebno dobrodošel in zdravnik sam je storil še vse mogoče, da je utrdil narod v tej veri. Lepega dne pa so našli truplo čudežnega zdravnika v njegovem oddaljeno ležečem stanovanju v mestu York spremenjeno v oglje. Takojšnja preiskava je izsledila morilca v osebi 35 letnega posestnika Rehmyerja, katerega so vtaknili pod ključ. Aretirani je tudi priznal, da je privezal z dvema pomagačema nesrečnika na steber v kuhinji, ga polil s petrolejem in ga sežgal pri živem telesu. Nikakor pa ni hotel povedati ter izdati, zakaj je izvršil ta grozni zločin.

Od tega sta minula dva meseca. Napočil je dan porotne obravnave. Ob tej priliki so prišle na dan dokaj čudne reči, ki bi spadale v najbolj temno dobo srednjega veka. Koj ob začetku obravnave je prosil obtoženi za besedo, da bi pojasnil zločin. Med največjo pozornostjo navzočih je pričel: Dobro znam, da ni dovoljeno človeka sežgati. Vendar copernice in copernike so sežgali v prejšnjih časih in tako bi bilo potrebno postopati z njimi tudi danes. Blymier je bil čarovnik. Posedal je čudovito moč v pogledu, prav posebno še pa v laseh. Prigodilo se je, da sem se nekoč spril z njim. Od tega časa je bilo po meni. Žena me je zapustila, pokrepala mi je vsa goveja živina. Nisem mogel več spati in sploh nisem poznal več samega sebe. Da bi se iznebil ter rešil tega zacopranja, sem poklical drugo čarovnico. Ta mi je dala tudi dober nasvet . . . »Nekako izmučeno je ubijalec prekinil, porotniki in sodniki so bili radovedni, kaj neki bo prišlo sedaj. Posestnik je nadaljeval utrujenega glasu: »Copernica mi je svetovala, naj si preskrbim nekaj las z Blymirove glave. Ko bom enkrat v posesti teh las, mi coprnija ne bo več škodovala. Podal sem se takoj,« je nadaljeval zločinec, »z obema soobtoženikoma na stanovanje čarovnika. Naše edine

prolje so bile škarje. Copernik se je obupano branil, ni hotel dati lasu in se bruhal v nas vsakojake čarovniške besede. Ni nam preostajalo drugzega, da preprečimo nadaljne nezgode, kakor sežgati Blymiera pri živem telesu. Ne obžalujem dejanja, ker sem ravnal čisto pravilno. Vse priče so potrdile to izpoved. Vsi so tudi pritrdili: edino las ali smrt čarovnika zamore rešiti nad njega priklicane copernije.

Sodni zbor se je podal v sobo glede razglasitve sodbe. In sedaj se je zgodilo nekaj naravnost neverjetnega: sodniki so morali oprostiti v prvi instanci obtoženega, ker so bili porotniki enoglasnega mnenja, ako umori zacopnani čarovnika, je to nekaj samoposebi razumljivega in dovoljeno.

*

Nekaj o najbogatejših Angležih.

Anglija toži v povojnem času o skrajno slabih gospodarskih razmerah, a šteje 561 milijonarjev. Ti angleški bogataši so funtni milijonarji in to že nekaj pomeni. Najbogatejši angleški rodbini sta: Wills in Coats. G. Jurij Wills, ki je umrl pred kratkem, je zapustil ogromno premoženje 200 milijonov angleških funtov. Šest članov njegove rodbine poseda vsak po 20 milijonov. Družina Coats šteje 10 večmilijonov članov, od katerih je ocenjen najbogatejši na 150 milijonov funtov. Tebačnega kralja Bernharda Barona so povzdignile ženske s pušenjem v enega najbogatejših Angležev. Brata Cortauld sta postala milijonarja s prodajo svilenih nogavic za ženske. Za svoje premoženje se imata zahvaliti le kratkokrili ženski modi. Med najbolj bogatimi Angležinjami je gospa Houston, ki razpolaga s premoženjem sedem milijonov. Druga samostojna milijonarka je gospa Rhondda, ki nadzira 20 delniških družb. Ko so torpedirali Nemci med svetovno vojno ameriško ladjo »Louzitanijo«, so gospo potegnili ter rešili iz morskih valov, plavajočo v pletenem stolu.

Lord Rotschild, ki je lastnik palače v Piccadilly, se baha in ponaša, da je najbogatejši angleški samec. Lord Rothermere poseda časopis »Daily Mail« in trdi, da je največji časnikarski bogataš Velike Britanije. Njegov največji konkurent je lord Beaverbrook, lastnik časopisa »Daily Express«, katerega dohodki so izredno visoki. Še drugi časniški bogataši so: lord Riche, izdajatelj »News of the World«, ki izhaja tedensko v 4 milijonih izvodih, dalje g. Viljem Berry in njegov brat Gomez, ki posedata list »A mal gamated Press«.

Kot žganjarski angleški kralji so znani: lord Bewar, lord Woolavington in g. Buchannan. Dijamantni kralj Solly Ivel bi naj bil bajno bogat in izdaja na leto za vzdrževanje luksuzne ladje »Elen« 200.000 funtov.

Od angleških plemenitašev velja za največjega bogatina nadvojvoda Portlandski. Na svojem gradu ima podzemeljsko dvorano brez stebrov pod-

pornikov. Vojvoda navadno živi v prostorih pod zemljo.

Samo en član angleške kraljevske rodbine, zet kralja Jurija, ima veliko zasebno premoženje. Od svojega strica je podedoval dva milijona funtov. In ta dedni stric je bil tak čudak in posebnež, da se ni nikdar umival.

*

Človeškim podobne lastnosti pri živalih.

Ko so začeli opazovati živali natančneje, so izsledili, da kažejo skoro vse lastnosti, ki so podobne človeškim. Celo zločince je dobiti med živalmi. Pijanost ni med živalmi nobena redkost. Naravoslovec je dokazal, da je ravno ljubezen do opojnosti tolikokrat vzrok zločinov pri živalih. Za vzgled navaja abesinske koze in ovce, ki uprizarjajo popivanje, ker uživajo najrajši stročje kavinega grma, ki vsebuje toliko opojne moči. Ko so se enkrat najedle, se obnašajo podobno pijancem.

Čebele ter mravlje se udajajo rade uživanju omamljivega cvetnega prahu strupenih cvetlic in ne prezirajo niti nagnitega sadja, samo da se upijajo. Pijana čebela se obnaša kakor človek v objemu alkohola. Se opoteka pri letanju, pače brez moči na hrbet in se uda slednjič usodi vseh pijancev — spanju.

Značilne znake zločina so opazovali na psihi ovčarjih. Ti čuvarji se obnašajo po dnevu kot zvešči ter zanesljivi, ki ubogajo gospodarja; ko pa se razgrne po zemlji mrak, zginejo in se podajo na rop za ovcami. Predno se začne svitati, so že zopet nazaj pri gospodarju. Volčja narava premaguje v njih. Bratomer se dogaja med živalstvom pogostoma. Da se dokazati, da požre kača, če je lačna in nima zgleda na kak drugi plen, drugo kačo. So pa tudi kače, ki sovražijo sotovarišice kakor druge vrste in jih pobijajo, kjer koli se srečajo z njimi.

Štorklje so ljubosumne. V ljubosumju se spozabljo celo tako daleč, da se ne ustrašijo niti uboja. Slučaj štorkljinega para dokazuje zgorajno trditve. Ko je bil samec zaposlen z nabiranjem prehrane, se je uselil v njegovo gnezdo drug mlajši ter lepši zape-

lavec, ki se je prilizoval štorklji. Skrajga ga je odbijala, kakor se to spodobi za zvesto ženo, vendar se ni mogla ubraniti raznim prednostim, katere jej je nudil ljubimec. Njen odpor je vedno bolj bledel, dokler se ni udala skušnjavi. Zakonski samec ni zapazil nič o teh zahrbtnih spletkarijah. Ko je lovil zopet necega dne, nič slabega sluteč, na travniku žabe, je priletel nanj grešni par in ga napadel. Napadom mlajšega tekmeča je podlegel starejši samec, ki je obležal do smrti okljuvan na travniku.

Ne smemo pozabiti, da najbolj pogosto opazujemo živalsko prijateljstvo. Taka opazovanja so mogoča v takozvanih cooloških vrtovih, kjer so živali navezane ena na drugo.

V londonskem živalskem vrtu so opazovali prijateljstvo med levom in tigrom, ki sta prišla tjakaj pred tremi leti kot mladiča. Prebivala sta v skupni kletki in se igrala tako ljubko med seboj. Zima je postala za tigra usodepolna. Poginil je na pljučnici. Lev je hodil dolgo časa rjoveč po kletki in gledal skozi železne palice za izginulim tovarišem, s katerim sta skupaj živela.

Drugo živalsko prijateljstvo je obstajalo med neko majhno opico in avstralskim vrečarjem — takozvanim mrmračem. Necega dne je zašla opica slučajno v sosedovo kletko. Mrmrač je bil veselo presenečen in je ovohal opico, ki je bila skrajja bojazljiva, pa se je pomirila. Obe živali sta se sprijateljili in ostali skupaj v kletki. Ako sta se sprehajali po zaporu, je smela sedeti opica na mrmračevem hrbtu.

Enako prijateljstvo se je izcimilo med afrikanško opico in ameriškim medvedom. Ako so poskušali oba razločiti, sta bila vidno potrta. Čudno prijateljstvo je obstajalo med orangutanom in avstralskim vrečarjem. Orjaška opica je kazala razposajeno veselje, ako je skakal vrečar preko nje. Ob takih prilikah je celo ploskala s rokami.

Ovčarska psica in hijena sta postali prijateljici in prebivali skupaj v pasji hišici. Ko je postala psica mati, hijena ni kazala ljubosumja, ampak je kazala lastnosti dobre tete, ki je pazila na mladiče v materini odsotnosti.

Gospodarska obvestila.

Borove štuko za korifa, late, krajinke, skodle (šindel) za strehe in vsako debelosti prodaja Gnlišek, Maribor, Razlagova ul. 25.

Vinarsko društvo za dravsko bano vino nam poroča, da je uredništvo »Naših goric« prevzel vinarski strokovnjak g. vinarski direktor v pokoju Anton Puklavec v Mariboru. — Kdor želi stare letnike »Naših goric«, si jih lahko naroči, so še na razpolago vse številke vseh letnikov. Ker nastopata ter se širita oidij in peronospora na

grozdju kljub žvepljanju in škropljenju z galico, je vinarsko društvo zaprosilo ministrstvo poljedelstva, odnosno bansko upravo, da pošlje v naše kraje kakšnega strokovnjaka za rastlinske bolezni, ki naj prouči na licu mesta te grozdne bolezni ter ugotovi najprilnejši in najuspešnejši način pokončavanja teh bolezni.

Slovenjgriadec. Jasnega solnčnega nedeljskega jutra, dne 6. julija so prihajali skozi mesto z zelenjem okrašenimi lojterski vozovi iz Pameč, St. Janža in sosednje Koroške in so se zbrali pri glavnem kolodvoru. Nekam nenavadno se nas je dojmilo, ko smo na vse zgodaj zjutraj videli v mestu lojterske vozove, na katerih se je nahajala naša kmečka mladina in resni gospodarji in gospodinje. Le tu in tam je ta resni sprevod spremil glas harmonike. Pri kolodvoru je pozdravil spre-